

Ese de trei ori in sepietana: Mercuri-a,
Vineri-si Domineca, cand o oda intréga,
cand numai diumatate, adesea dupa momentul
impreguiarilor.

Prețul de prenumeratune:

pentru Austria:	8 f. a. v.
„ diumatate de an	4 „ „
„ patrari „	2 „ „
pentru Romania si Strainetate:	
pe an intreg	16 f. v. a.
„ diumatate de an	8 „ „
„ patrari „	4 „ „

Vienna 6/18 maiu 1867.

Diet'a croata n'a primitu inca re-scriptulu regescu cu santiunarea legei pentru imunitatea ablegatilor, deci ea neci nu tiene siedintie, pentru că — precum scimu — in asta privintia nu s'a multiamitit numai cu intimatul banului și articolul e santiunatu. — Adrese de incredere sosescu dietei de Zagrabia ne-instatu, éra in tiéra decurgu demonstratiile, intre cari un'a intemplata la Fiume avu o fatia mai seriosa, unde atatu unionistii catu si natiunalii si-facura imprumutatu cate unu picu de neplacere, catu se presupune că evinmentulu va veni la desbatere in dieta, interpelandu pre banulu că ore mai are elu potere a supr'a Fiumei, si cum de nu se misca comisariulu ministeriului ungurescu d. Cseh. —

Diet'a ungurésca capetă ieri o suma de proiecte de legi, in catu va ave de lucru timpu mai indelungatu, prin urmare si preteste a mai amená deslegarea cestiuenei natiunalitatilor cine scie pana candu. Éra natiunalitatate pana atunci vor mai audí pre d. ministrul br. Wenckheim pretindendu cu cerbicositate ca protocolele municipielor se fie in limb'a ungurésca ori care ar fi natiunalitatea acelui municipiu, — vor mai audí risulu majoritatei dietale, daca cutare ablegatu natiunale, indignat de vatemarea facuta natiunalitati sale, va cere satisfacere de la ministeriu.

Acele proiecte n'a aparatu inca tiparite, neci s'a impartit intre ablegati, deci le vom publica numai mai tardu. —

Joi sér'a se intrunira érasa la d. Beust ablegatii senatului imperiale si cativa alte notabilitati. Neci asta data nu se pote dice că fura desbateri, ci numai conversatiuni politice, cu cari totusi — pre semne — d. Beust si-ajunge scopulu căci centralistii cei mari nu-si mai areta nacairi capulu cu resolutiunea care ar fi se ni prevestésca o lupta constitutiunala.

Diariele francesci continua esperatoriunile contra Prusiei, catu conchidiendu de la tonulu loru, agitatiunea in poporulu francescu va mai durá lungu timpu, daca nu i se va dá ocasiune a-si luá satisfacere. Aceste agitatiuni le mai ajuta si combinatiunile că Imperatulu are se constringa Prusia la imprimirea tuturor promisiunilor, intre cari un'a stipulata in tratate, e cederea Schleswigului de medianópte la Dani'a. —

Regele si regin'a Belgiloru au sositu la Paris, unde Imperatulu i-a primitu cu multe ceremonii. Espusestiunea universala va mai atrage acolo in decursulu acestoru dile pe principale de corona alu Prusiei impreuna cu sot'a sa, principale rusescu de corona cu sot'a si cu principale coronei dane. Candu va pleca Tiarulu cu regele Prusiei, Imperatulu Austriei si regele Italiei, inca nu se scie. Domnitorulu Persiei a insciintiatu plecarea lui in lun'a lui iuliu.

La Patrie" asecura că flot'a franca a plecatu catra fortaréti'a rusescă Cronstadt, ca se invite marin'a rusiloru la o

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. consiliu-dinti a-nostri, si d'adreptul la Redactiune. Josefstadt, Langegasse Nr. 48, unde sunt a se adresá si corespondintele, ce privise Redactiunea, administratiunea seu spediat'a este vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cel anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cete 7 or. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadut. Pretiu timbrului cete 30 cr. pentru una data, se antoada.

serbare, cum fu cea de acu-su doi ani, intre franci si angli, la Brest si Cherbourg.

K. Z. aréta spaim'a divanului turcescu pentru caletori'a Tiarului la Paris si alte semne de apropiare intre Francia si Rusia. Divanul se teme că acestea stau in legatura cu planulu pentru impartirea Turciei.

Limb'a romana in comitate.

(+) „Limba, si éra limba!“ — au-diamu strigandu-se mai nainte, si acum, candu se tienu restauratiunile comitatelor, de nicaire nu intieleseramu, că s'ar fi si amintitul acestu tesauru alu natiunalitateli. Mai alesu din comitatul Cara-siului aseceptam pasii cei mai resoluti si energici in privintia acésta, cari se servésca de modelu si exemplu celoru latte parti locuite de romani. Aci vediu-ràmu lupte mai multu pentru persoane, dar nu pentru principiu, căci principiul politicei guverniale s'a realisatu fara vreo lupta, totu ca din firu in Peru, dupa cumu a voitu comitele supremu. Asia dara aci nu scimu că ce limba se intrebuinteza in causele comitatului romanu?

Pana acumu singurulu comitatul alu Chiorei s'a distinsu in asta privintia. — Asia cetinu in o foia magiara, că majoritatea comitetului de acolo, „a voitu“ se decida cumca limb'a oficioasa se fia eschisivu cea — romana. — Si asia se si cuvenia luandu in consideratiune că e comitatul (districtu) locuit de romani. — Si ce s'a intemplatu?

Capitanulu supremu Ujfalusy s'a intrepusu si se dice, că i-a succesu a opris realizarea acestei idee „necorespondintierie timpului“, căci dupa parerea ungurilor totu ce e natiunalu (nemagiariu) nu corespuide timpului, si asia s'a decisu ca limb'a magiara si cea romana se fia egalu indrepatitate in oficiu. — Bine, e destulu si atât'a, căci romanii abunaséma, déca intr'adeveru si-iubescu natiunea, voru scí a-si folosi totu de limb'a loru propria.

Ce voru scí face inse diregatorii romani din acelle comitate, unde nu s'a decisu in privintia limbei nemica, si asupra capitelorloru loru totu depindu legile magiare cu sabia lui Damocle?

Si pana candu se voru straformá legile magiare conformu spiritului timpului, e de lipsa ca comitatele se demstre cu taria, că si-respeptéza limb'a si natiunalitatea sa, căci prin acésta se voru mai usiorá sarcinele grele a le reprezentantiloru nostri natiunali. — Fara limba nu e natiunalitate!

Pesta, 5/17 maiu.

(m.) Dle Redactoru! Ti-voiu scrié, despre cele ce petrecu prin adunarile ablegatilor si politicilor magiari; dar scí că intre impreguiarile de facia e forte anevoie a fipsá cutare scire, căci ea in totu minutulu si in tota gura si-schimba facia.

Aceea e constatatu si reconoscetu in tote cercurile, că politic'a magiara, adi domnitoria, merge oblu a restaveri influint'a si domnirea diregatoriu, pentru noi romanii sunt cu total

aristocratiei, — dar totu sub masca de democracia. Insusi nepotismulu, ce adi a devenit in gura poporului de proverb si satira, totu cu tentindiele aristocratice se justifica si inainta. Apoi si netoleranti'a pentru totu ce nu e magiaru seu unélta órba a magiarismului, totu din spiritulu aristocraticu domnitoriu se esplica. Acestu spiritu se fie farmeculu cu care se pare legata adi partit'a domnitoria magiara de curtea imperatésca. Destulu că — pre langa tota manifestatiunile de bucuria si de incredere, nemultumirea comună din in di ie dimensiuni totu mai mari si — Ddieu singuru scie, unde va duce ea!

Natiunalitatile nemagiare nu numai că nu sunt multiumite de felu, dar in impreguiari ca cele de facia nici că potu ave vr'o sperantia d'a fi curendu multiumite; clasele poporului si ale burgesiei striga si se vaiera, că sunt pacalite, că fi loru si interesele loru se trecu cu vedere de Deák si aristocratii lui; referintele partitelor magiare inesi din di in di totu mai multu se ircorda, si tonulu discusiunilor loru e atatu de iritatu, parca l'a imprumutatu din — unele foi ale nóstre; si la ei copii incep a aruncá cu tina in barbatii incaruntiti in lupte pentru patria si natiune (!) firesce si la ei — amagiti de vulpile cele betrane.

Apoi un'a se Vi mai spunu: Cu toate că mai ieri tota organale regimului ungurescu se opintiau a dovedi, cumca „Pres'a nouă“ minte, candu pretinde că 'n Ungaria respunderea de contributiune in fapta a incetatu, — totusi pre-cum afilai din omu bine informatu, afirmatiunea Presei se nu fie nici de catu scornitura góla. Adeveratu că de la inceputulu lui januarie s'a adunatu si tramsu la Vien'a vr'o 15-milioné fl. dar acésta suma s'a adunatu din contributiunile mai cu séma indrepte, éra darile direpte se nu le platésca de la denumirea ministeriului incóce mai nimenea. Executiuni de contributiune nu se facu, pentruca ministeriulu si sistem'a si temu popularitatea, de care au stat'a lipsa pentru ca se orbésca lumea cu ea! Dar pana candu va poté se mérga acésta totu asi?

Nu sciu, daca a-ti intielesu, cumca pentru afacerile confesiunali si scolari a le greco-orientalilor intr'adeveru s'a sistemisatu döue septiuni, un'a serbésca, alt'a romanésca, nota bene — ambele cu limba magiara in ministeriulu cultelor si inventiamentului, éra in fruntealor se fie si denumitul de vre-o döue septemani incóce dlu ablegatu Georgiu Ioanoviciu cu titlu si rangu de „subsecretariu de statu.“ Multu m'am interesatu si am intrebatu, că — ce se fie caus'a, de acésta denumire nu se publica oficialminte? Unii mi-au spusu, că eminint'a sa primele Ungariei ar fi protestat la Maiestate contra sectiunilor ortodoxe si prin protestulu acesta realizarea loru s'ar fi impeditat; altii mi-au disu altele, despre cari, precum si despre atins'a minunata denumire a unui barbatu altumintrelea forte demau, dar carele tocmai din trebele nóstre confesiunali si scolari abile va fi sciindu mai multu, de catu oricare magiaru seu diurnalista ovreu! — curendu voru cauta se-Ti scriu mai lamuriti.

Fóia lui „Hon“ de alalta ieri séra, combatendu pro unu corespondinte din Marmatia in „Zukunft“ carele se plange pentru nedrepte alegeri municipali facute in acelu comitatul dice cumca acele alegeri pentru ruténii si romanii numa atunci ar fi nedrepte, daca romanii si ruténii, carii facu mai tóta poporatiunea comitatului, n'ar formá majoritate, precumpenitória in representanti'a alegatória a comitatului. Din acestu argumentu destulu de bunu se vede apriatu, că alegerile din Biharia, Satumare, Crasna, Solnocoalu de medilocu si Temesiu, in cari comitate poporatiunea romana e precumpenitória, dar in representantiile alegatórie chiaru majoritatea poporatiunei se afla intr'o minoritate disparatória, alegerile dicu, la cari abile ca din gratia dobandiramu cate unu bietu diregatoriu, pentru noi romanii sunt cu total

nedrepte. Acésta li-o spuse dloru magiari una deputatu romanu in ambitulu dietei verde 'pochi, si ei nu sciura, de catu — a dă din umeri! —

Pesta 17 maiu.

(+) Inca totu lipsesou multi deputati, cari abunaséma au fostu retinuti de restauratiunile comitatelor, aceste inse trebuie se se finésca catu mai de curendu si asié credemu că domnii deputati voru grabi se partecipe la lucrările dietali, cari in septeman'a venitória voru fi interesante si momentóse.

Din siedinti'a casei representantilor ce s'a tienut ieri, avem se amintim numai interbelatiunica generariului Stratimirovits, carele intrebă pre ministrul de interne, că din ce motive a retramis protocolulu facutu in limb'a serbésca de corporatiunea orasului Zombor, candu prin resolutiunea dietei s'a suspinsu valórea paragrafilor din legile 1847/8 cari prescrisera, ca limb'a conservaturilor in municipie se fie cea magiara; — apoi amintindu interbelatoriu, că ministrul totu de odată a tramsu si o ordinatiune, prin carea se opresce acelui orasului a tramite la guvernul asemenei scrisori redese in limb'a ratisca (rátz nyelven), si arata, că cuventulu „rátz“ in locu de „serbu“ a indignat si amarit pre constiu-naliu sei, deci cere satisfacere, tramitiendu ministrul o contra ordinatiune, prin carea se fia concesu a asterne la locurile mai nalte si scrisori redese in limb'a — serbésca.

Ministrul de interne baronul Wenckheim la acésta interbelatiuna ascultata de majoritatea casei cu mare desgustare si batjeura, a promis că va respunde la siedinti'a venitória, dar si pana atunci se dechiara că n'a voitu se vateme si nici nu crede că a potutu vatema pre serbi cu spresiunea „rátz“, de óra-ce si in legile vechi magiare totu asié au fostu numiti serbii.

In siedinti'a de adi presiedintele casei anunciatu resultatulu votisare din siedinti'a trencuta, — de primulu subpresiedinte fu alesu: Paulu Somsich, de alu doile subpresiedinte: Ales. Dozsa, éra de notariu L. Horváth. — Apoi aréta că deputatulu romanu Gregoriu Popu din Saliniculu de medilocu a abdis, prin urmare se voru face dispusetiuni pentru o alegere nouă. — Nu potem scí cau'sa retragerii dlui Popu, pre carele l'amuu privit totu intre acei reprezentanti ai nostri, cari voro binele natiunei, — se nu fie cumva inlocuitu prin vre-unu antagonistu alu natiunalitateli nóstre!

Si-asi suntu pré pucini aperatori ai causei nóstre, se nu mai scada numerulu loru.

Dupa aceste contele Andrassy, presedintele ministeriului, asterne casei mai multe proiecte de lege, cari au se se desbatu cu urmă; aceste suntu in privinti'a causerelor comune, — delaturare Palatinului, — denumirea ministrului presiedinte, — apoi despre gard'a natiunala si aredicarea contributiunilor in casulu candu se discută diet'a si in fine in privinti'a confinielor militarie banatiene.

Dupa ce se voru desbatu aceste se va redige si diplom'a inaugurate. — Despre cestiuenea natiunalitatilor dara nu se face nici o amintire.

Desbaterea acestor proiecte momentóse se va incepe in septeman'a venitória.

In fine ministrul de interne respunde la interbelatiunea din siedinti'a de ieri a lui Stratimirovits si dice, că de si n'a vatematu pre serbi prin spresiunea „rátz“ totusi pentru in-cungurarea amaratiunilor inchipuite, va face dispusetiuni, ca in limb'a oficioasa se se intrebuinteze totu numirea de „serbu.“

Ce se atinge apoi de satisfacere publica prin retragerea ordinatiunei sale, nu poate se faca, ci din contra si de aci incolo va pretenie

* ca tóte scrisorile indreptate catra ministeriu se fie redese in limb'a oficioasa magiara.

Magiarii firesc cä aplaudara respunsulu ministrului precum risera de interbelatiune. Interpelatoriulu nu e multiamitru cu respunsulu guvernului si si-sustiene dreptulu de a face o propunere in privint'a acésta.

De langa Temisióra in maiu a. c. ni scrie dlu cor. X *) despre restauratiunea municipală in Temisióra urmatóriile, in estrasu:

La 1865, candu dlu comite supremu actualu Georgiu de Murani a ocupat postulu seu in Temisióra, ni spuse Il. Sa eu vóce inalta: „cä va guverná comitatulu ce i s'a concretiutu dupa dreptate, si jumetate din inim'a si cugetarea Il. Sale va si pentru binele si prosperarea poporului romanu, ce face majoritatea locuitorilor acestui comitatul.“

Acésta declaratiune si promisiune frumoasa incaldisce putientulu inimile amarite ale romanilor, si toti acceptau dupa implinirea ei. Nu scimu inse cum a intielesu si cum intielege si implinesc Il. Sa acésta promisiune, cäci in fapta vedem contrariulu, ce cu ocasiunea alegerilor se manifestă si mai tare, spre amarirea nostra. Faptele Il. Sale de candu a pasit la postulu inaltu pana acumua nu voim a le descrie cu de amenuntulu pentru cä on. publicu cetitoriu le va cunoșce din colónele acestei stimofie, in care s'a fostu descrisul catu se pote de sinceru si dreptu, ne vomu restringe dura din parte-ne a descrie de asta data numai portarea Il. Sale fatia cu romanii la alegerile diregatorilor.

Diu'a de 6 maiu erá detiermurita pentru alegeri; cu o di nainte (in 5 maiu), de catra sera mai vertosu, se adunara alegatorii in Temisióra, loculu de alegere. Romanii, tieranii casf' cei intieligenti, se sciau scarbiti si vatemati in drepturile si dorintiele lor, fiindu cä cu ocasiunea restituiri constitutionei ung. in locu se capete unu comite supremu de romanu, vedura cä dlu G. Murani fuse de nou intarit u atare, — cugetara cä celu putieni in alte privintie vor fie respectati si egalu indreptatiti. Deci convenira mai multi membri ai intieligintii romane la o conferintă pentru a se sfatuif' in caus'a alegerilor. Dara aci din capulu locului trebuie se dicemu: „Perirea ta din tine Israile.“ Conferint'a se sparse fara óre care decisiune. —

Cu tóte acestea romanii doriau se aléga barem unu vice comite de romanu pre cumu si alti diregatori, a mesuratu dreptati si egalitatii; se unisera cu serbii si candidara ei intre ei pre dlu I. Misiciu si pre dlu I. Szánto, care desí este magiaru, este recunoscutu de toti ca omu capace si cu spiritu loialu. Acésta candidare inse nu o primi Il. Sa dlu Murani candu fu la alegere. Ba ce e mai multu, in presér'a de 6 maiu vedeam cu ochii cum umblau satelitii dlu Ormos, vice comitele I si iubitulu dlu G. Murani, strigandu si amenintiandu pre alegatori ca se voteze pentru dlu Ormos. Judele cercualu din Varjas sili pre judele communalu din Monosturu ca se pote flamur'a pe care era scrisu: „Eljen Ormos Zsigmond I alispán.“ Astfelu propasindu-se, neprimindu-se candidatiu poporului, deveni dlu Ormos de I vice comite, si dlu V. Lazarovici, proprietariu de alu II vice com.

Acestu faptu alu dlu comite supr. convinsse pre romanii de nou despre sentiu-i de dreptate si egalitate, si numai de catu otorira se nu mai ia parte la alegeri. Acésta intemplantu-se veni apa la mória partiei dlu Ormos etc.

Cum s'a intemplatu cu alegerea diregatorilor celora lalti, on. publicu lesne si va poté inchipui candu scie cä romanii cu serbii la olalta facu abiè a 6 parte a comitetului alegatoriu. Din vre o 70 dir egatorii se alesera 10—12 romani; acesti'a dura representa majoritatea poporatiunii din comitatul. Dupa tóte acestea trebuie se incheiu érasi, cu acea observatiune, cä interesele nostre nationale nu se iau nici acum in consideratiune, si Ddieu mai scie pana candu va durá acésta totu asiá.

Banlocu, 14 maiu.

Restauratiunea incomitatulu Torontalului.

Am se constatezu si eu durerea expresa atr'o corespondintia din Pest'a publicata in nr.

*) Ceremu seusa dlu cor. cäci spatiulu nu ni permite a publica corespondintia intréga. Diu cuventarea afaturata vom face intrebuintiare la alta ocasiune. Cor.

48 alu acestei stimate foi „Albin'a“ despre restauratiunile din comitatulu nostru. Insu-mi n'am potutu luá parte la restauratiune, insc mi spuse unu membru alu comitetului comitatense cumea catu a duratu presint'a lui, nu s'a alesu neci macaru unu oficialu de romanu. In adeveru dintre romani nu s'a presentat pentru a dobandi postu de catu numai unulu, d. Ianculescu, dar si acest'a fu eschisul pentru cuventul cä n'ar fi fiulu acestui comitat, unu pretestu nedreptu si neprecugetatu, casf' cum n'ar fi fiulu acestei tieri, casf' cum magiarii n'ar vor se d'numésca neci odata din alte comitate si tionuturi. — ii intrebàmu numai cä daca acelu pretestu e validu, apoi quo titlu sunt atati oficiai magiari intre romani?

Romanii si cati fura de fatia luara numai rol'a privitorilor, nu rostira macaru unu cuventu, desí am fi acceptatu contrariulu de la nisice ómeni arnici precum cunoscemu precativa din cei ce mérsera la restauratiune d. e. rev. dd. preoti din Valcani, cari inse si ei tacura asta data ca poscèle.

N'am capetatu comite supremu romanu, neci oficiai romani, ni mai remane numai alegerea *notarilor comunali*. Spre acésta ar trebui se se pregatesca intieligint'a nostra inca de acum'a, ca se potemu reesi cu romanii. De aceea me adresezu aci tuturor intieligintilor se-si incörde poterile pentru ajungerea acestui scopu natiunale, si totodata me adresezu tuturor romanilor doritori si capaci de asemenea posturi ca se binevoiesca a se pune in contielegere cu preoti si invetiatori romanii din comitatul nostru ca se scimu cum avemu a ne acomodá la alegeri. Noi nu avemu romanii de ajunsu neci pentru posturile notariale.

De notarii cei de astazi speram cä vom scapá lesne, cäci cei mai multi n'au avutu neci candu popularitate, apoi s'au mai despolarizat su insisi, buna óra cum avemu si noi aci unu serbu magiarisatu, despre care am mai vorbitu odata, cä nu numai mena apa pe mór'a straina in afacerile nóstre natiunale, ci se mesteca anumitul si in cele besericesci si scolare, asié a imprumutatu din banii besericiei 140 fl. si aci nu se tienc detorii, a stricatu fragari'a, pomii i-a arsu si altele. *)

Curticiu, (cottulu Aradului) 15 Maiu 1867.
Reflexiuni fugitive la 3 séu 4 corespondintie publicate in Albin'a, in interesulu ablegatului alegendu in Pecic'a.

1. La corespondintia dlu Georgiu Din'a din Maderatu publicata intre varietati (nr. 43) pentru ingrigirea de cerculu electoral de Pecic'a specialitate de persóna dlu Ph. — reflectam cä dlu cor. pote fi multiumit u cele petreute prin foi pana acum in meritulu acest'a si de cerculu Pecic'a nu-lu dora capulu cäci intieligint'a cu poporulu alegatoriu au decisu a-si concentrá tóte voturile in barbatulu prè meritatul D. M. Romanulu. Cu privire la identificarea meritelor dlu Ph. cu a DD. Hodosiu si Deseanu i observam: cä natiunea are lipsa de dlu M. Romanulu, si o potemu spune cä Dloru D. Hodosiu si Deseanu inca li-aru si mai indemana D. Rom.

Totu in nr. premisu a Albinei se amintescesc despre o corespondintia din Curticiu anonima parerea nostra se unesce cu a prè stimatei redactiuni cä cele anonime nu merita consideratiune.

2. Celoru 58 Curticiu, si Macenii subscrisi la articlulu din 30 Aprile a. c. nr. 46 alu Albinei nu vrem se li respondem: pentru cä densii pentru meritele nedisputavere a ferentului G. Pop'a ar remunerá pre dlu Ph. O logica sioda acésta! nu vrem se li respondem: pentru cä dlu Ph. neci e candidatu, si neci credem cä-si doresce candidatiunea, candu o scie prè chiaru, cä meritele D. Sale stau in o proportiune prè nepotrivita meritelor candidatului din cerculu alegatoriu candu o scie: cä atunci alegatorii s'ar impartii si sfasiá; nu vrem se li respondem: pentru cä Curticiu si Macenii in frunte cu DD. notari I. M. si P. B. fura imprasciati de Sandru Giuleanu si Sandru Siclovanu (subscrisi si aci) fara nici o isprava,

deci corespondintia Dnialoru neci potu avea subscrieri, de nu cumva la cas'a preot. Mladinu n'optea si-finira tréb'a cea atatu de dubia; nu vom se li respondem nemic'a cäci nu recunoscem de competitinti 2. preoti din 2. comune vecine a conchiamá conferintia. Éta aci e si provocatiunea prelaudatei intieligintie Macene si Curticene-indreptata la Curticiu: „Rss. D. Moise Bocsiu paro. si ass. consistorialu, si prè stigmatilor DD. Ioane Bolboea, Demetru Tamasdanulu, Georgiu Ispraviniu docente si Georgiu Bocsiu in locu. — Intieligint'a Macenea cu cea de aoi au aflatu necesariu in meritulu designarii nouului ablegatu in cerculu alegatoriu Pecic'a a tiené o consuatuire amicabila, deci pl. T. Domnile vóstre sunteti cu fraterna stima rogati a participa la cas'a comunala d. a. la 4 óre — semnatu in Curticiu in 30/4 1867. Gligorul Mladinu parocu, Georgiu Bragea parocu in Macea.“ Nu vruram atunci cei chiamati a participa la consultarea Dloru sale, pentru cä eram in presimtii cä se voru astă din cei chiamati cu chisbireulu satului si ómeni mai copți, cari li vor dă de capu pentru fapt'a loru, cea atatu de precipitata, acésta se si intemplă, cäci cei memorati li-o si spusera verde „amblati ca nisice perduți, si ca nisice atitatori si neintielegatori, intre fratii de unu sange, si cu unu scopu faceti discordia si neintielegeri.“ — Dee séma nantea Tribunalului cerescu cari sémena sement'a discordiei in Curticiu si Macea, dee mai vertosu acel'a care intrebuintidéia inca si la corespondintie sigilulu comunale, precum si acel'a care in-démna inadinsu pre unii ómeni la injurii, — si alte cele ce sémena multu a anarchia; — dar nu vremu se respondem fratilor Curticeni si Macenii: pentru cä noi trebue se finu insufleti a reesi cu candidatulu nostru intocma cum reesiramu eu Ilustrisimulu D. Ioanescu in 1865, era cu dlu Ph. atat'a cei 58. Curticeni si Macenii, catu si altii daca aru mai fi, ni se pare cä voru dă de golu si atunci nu ati cascigatu alta de catu fratilor magiari invingere si triumfu. — Dece bunilor frati! lasati ve de intentiunile unilaterale, supuneti ve votului majoritati, cäci la acésta si regulele parlamentarie si legile moralitatii inca ve deobligă, nu mai faceti sféra 'n tiéra, ci strigati cu noi se traiescă D. M. Romanulu ablegatulu cercului Pecica

III. In fine Dlu corespondintie din Aradu (nr. 47 alu Albinei) i observam: cä nu 7, 8, ci mai vertosu unulu erá contra votului majoritati in conferint'a din 2 maiu a. c. apoi „unulu neci multiplica neci imparte.“ — E dreptu cä mai radicau inca 4—5 insi manile la provocatiunea dlu presedinte langa dlu Ph., dar aceia nu se potu considera de opusetiune, cäci tomai dlu G. B. paroculu din Macea dupa cum fórt'e bine am observat cati-va insi, nu redică man'a, ci o puse numai la céfa. *) — Densulu dura se asta in perplesitate, si desfasurarea meritelor dlu M. R. lu deoblegara óresi cum a recunoscere antaietatea acelui a la candidatiune. Nu credem se nu se fie sfatu multi, care pote cä avura informatiuni contrarie-fatia cu candidatiunea si persóna prè demnului D. M. Romanu, — de vorbirile cele adeverate si pline de spiritu nationale si patriotice a dlu Deseanu, nu credem ea pote neci catu o iota se detraga cineva din meritele cele multe nationale ce le are dlu M. Romanulu castigate de 20 ani, si care (dar inca nu tóte) prè frumosu le insiru in conferint'a din 2 maiu multu pre-tiuitula si prè meritatulu deputatu dietale dlu I. Deseanu Popoviciu. **) — Nu credem noi cä dlu Ph. se bucura de imparechiarile escate intre romanii acestui comitat si anume a cercului Pecica, cäci cine sprigini caus'a natiunala de la 1861. in cec mai energicu, de catu Dsa? — Ni place se credem cä D-Sa, va cauti modalitatea cea mai secură: ca aceia ce-lu spriginescu cu atat'a ardore se se inchine votului intieligintie comitatului si majoritati poporului — si li va pune odata calusulu in gura, si prin acésta meritelor d'sale va adauge — fórt'e multu, — era romanilor comitatului si intieligintie i va dă spre seire, cä Dsa precepandu

*) Densulu ni dede a precepe: cä numai celor de la spate li arata alipre catra dlu Ph. — era celor din fatia dragalasii placere a se supune votului majoritati si convictiunei sale, — colegulu seu inca nece nu erá de fatia: ergo nu 7—8 insi ci inacum 5 insi erau contra candidatului nostru.

Ref.

**) Cine se-si lie adusu aminte cä barbatul acelu genialu si plinu de inteleptiu D. M. Romanulu, se pote avea unde-va pre rotogolulu acest'a necunoscatori de meritele lui?

Ref.

scopul — eu retragerea i onorifica — ne deboliga moralmente a-lu stiná, a-lu laudá si in-treitu a-lu respectá. — (Urmáza 158de subscriti-eri din Curticiu.)

Romania.

Avemu unu consulu generalu Americanu, pre d. Czapkay. Dara acestu consulu americanu este unu madjaru, si acestu madjaru a remasu madjaru, si este consulu generalu americanu la Romanii, din Principate, in momentulu candu Romanii din Austr'a si-vedu pretensiunile na-tiunali sacrificiate la Hunguri, si guvernulu din Principate felicita pre ministerulu „Madjar.“ Avem sub ochii nostri unu memoriu originalu subscrisu de Cossut, generalu Klapka si comitele Teleki, adresatu catra fostulu Domnu Cuza, prin care ilu róga se faca ca cluburile si dia-riele din Romania se consilia pre Romanii din Transilvania a primi de la Hunguri legile apa-satorie din 1848. Cuza n'a vrionu a face nimicu. Acésta se facea acum siéane ani, aceeasi politica se presinta acum. Óre consululu americanu care este Madjaru, nu vine aici cu missiunea pentru care cei trei capi ai revolutiunii madjare rugasera pre Cuza se le vina in adjutoru? In-trebàmu pre ministeru daca scie d'alde astea lucuri, in aparintia mici; dara in fundu fórt'e insemnate?

S'au infinitati unu commitetu national cu scopul onorabile a se ocupá cu propagand'a ideclorui national, apropiere a tuturor Romanilor de natiunale de sange Romanu séu lati-nu, consolidarea si intarirea marei elementu latinu.

Acestu commitetu are o tinta cu totulu na-tionala si intinsa, pe acestu teremu se potu uni toti Romanii; aici nu suntu invingatori si invinsi.

Nu cunoscem inca statutele sale, daru credem cä dorint'a sa este a se pune in corespondintia atatu cu Romanii din tóte partile, catu si cu natiunile latine; cä statutele au se se cítasea, in sedintie publice membrilor cari voru intrá in acésta asociatiune libera. Nu cunoscem inca numele membrilor comitetului, daru speram a le publica in curendu.

Unu asemenea comitetu erá necesariu in fatia cu evenimentele cele mari ce se preparu in Europa si in jurulu nostru. In fatia cu actiunea panslavismului si pan-germanismului, trebue si pan-latinismulu se se gandesc a se consolidá. Noi felicitam acésta frumosu si patriota actiune, si uram Romanilor unire pre acéstacale pura nationala. Erá timpul a dă unu semnu de vietia nationala din senulu poporului Romanu. Este timpul a ne gandí mai maretii, a privi mai departe, a ne aduce aminte cä suntem patru-spredice milioane de Romanii, cä venim cei din urma a incheia numerulu de una suta milioane alu marelui si civilisatului elementu Romanu séu latinu, ce coprind Itali'a, Franci'a, Spani'a, Portogal'a; si cä nici un'a din semintele latine care-lu compunu, nu pote se pere pre catu va fi intielegere si unire intre tóte aceste nobile semintie.

Pote cu inaltarea cugetarilor la lucruri mari vor face a dispare miseriile de tóta diu'a ce sfasie senulu patriei nostre. „Tromp. Carp.“

Economia.

Reproducendu noi mai la vale statutele aprobatate de Mai. Sa Imperatulu eu prè nalt'a resolutiune din 6 maiu a. c. pentru reuniunea economica fundata de d. concipistu ministeriale Stefanu Pejakovic in Petrinia regimentulu II banalu de granitia — credem a face unu servitul acelui cause bune, cu atat'a mai vertosu pentru cä, precum intele-gemul din funte securu, acele statute se vor publica in tóte granitile, prin urmare si in cercurile regimintelor romane de granitia, unde asisdere prin numitul domnu se va cercá intintarea de asemenea reunii, luandu modelu de pre ce'a de la Petrinia, considerandu relatiunile locali si sociali. Acésta noua sistema de reuniune, e menita a nainta interesele economice ale unei poporatiuni de 1,080.000 de suflete, ce locuiesc granitile.

Credem cä poporatiunea de granitia, anume cea romana, va primi cu multiamita acésta ingrigire parintésca a autoritatilor, si vor justificá ascepta-

riile, de aceea ni se rezervău a luă din cindu în cindu notitie de progresele ce se vor face în locurile romane.

Acele statute sunt:

STATUTE

Reuniunea economica din Petrinia.

Conceptulu.

§. 1.

Reuniunea de agronomia din Petrinia ce s'a intemeiatu la a. 1847, si de atunci a existat pana in diu'a de astazi, in intelelsul protocoului alaturat sub //, si in urmarea decisiunilor reunii din 18 si 25 septembrie si den 2 octombrie 1864 se preface pentru unu timpu neotritu in: „Reuniunea economica din Petrinia.”

Membrii de acum ai reuniunii.

§. 2.

Membrii de acum ai reunii se vedu din registrul de nume de sub //. Acei, adunati fiindu pe baza statutelor, formeaza reuniunea.

Membrii vinitori ai reuniunii.

§. 3.

Pentru vinitorii fie care cetalianu din Austri'a si fie care locitoriu din Petrinia, fara deosebirea pusetiunii, pot fi membri, de cumva elu este de sine statutoriu si nemaculatu. Presiedintele reuniunii seu suplinitoriu lui au, in fati'a adunarii, se primesta cuventul de onore seu parol'a de la membrii reuniunii cari locuiesc la Petrinia, cumca ei voru respecta bunulu strainu si cumea ei voru privi ca causa de onore, a conlucra spre innaintarea imbunatirii economiei rurale.

Impartirea membrilor.

§. 4.

Membrii reuniunii se impartu:

- in membri onorari, cari si-au castigatu merite pentru imbunatatirea starii materiale in genere, si in deosebi pentru cea a Petriniei;
- in membri cari nu platescu, cari prin pu-setiunea loru onorifica ce o ocupa in vieti'a sociala, cu mintea si esperinti'a loru voru conlucra spre innaintarea scopului reuniunii;
- in membri fundatori, cari voru depune in cass'a reuniunii odata pentru totu de un'a seu pana in 10 ani sum'a de cinci dieci (50) fl. valuta austriaca ca competitint'a intemeiarii;
- in membri cari pana intr'unu anu, socotindu de la timpulu intrarii loru in reuniune, voru depune ca tacsu de primire 6 fl., daca se ocupa de aratura, ori 4 fl. daca ei sunt degejă membrii de la ore care alta reuniune din Petrinia, pana cindu ceia lalți membri, fara deosebire, au se plateșca cate 6 fl., exceptiunandu numai casulu, cindu adunarea reuniunii ar detiermur'i alta tacsu.

§. 5.

Membrii numiti sub a), b) si c) sunt mantuitti de plat'a pe patrariu de anu: de 1 fl. val. aust.

Numele membrilor onorari si ale celor fundatori, daca cesti din urma au contribuitu celu putienu 50 fl. ca tacsu otarita pentru fundatiune, spre eterna aducere aminte se voru inscrie int'ro carte aurita de suvenire si se voru cest in fie care anu o data in adunarea reuniunii si, daca se va poté, in acel dile, in cari se va tiené misa pentru mantuirea susfetelor loru.

Drepturile membrilor.

§. 6.

Fie care membru alu reuniunii se bucura de urmatorele drepturi:

- primesc o diploma ca dovéda despre primirea lui in reuniune;
- in adunarile reuniunii are locu si votu, si este indreptatita a trimite la adunare imputeritul in locul seu, care asemenea imputeritorului va gustă tot'e drepturile, fara inse a avé dreptu pasivu de alegere, de cumva elu insusi nu este membru alu reuniunii;
- in intelelsul regulativului ce lu va face adunarea are dreptulu a folosi dispusetiunile reuniunii, precum: odaia de ceteri, bibliotec'a s. a., mai departe unelele si machinele reuniunii, va primi de la reuniune resadu ori semantia seu indaru seu mai estinu de cum ar capeta aici cari nu sunt membri ai reuniunii;
- i compete dupa mōrte, precum lui asi si femeiei si fillor lui legiuitti inmormantarea funebrala si luminele. Adunarea reuniunii din casu in casu va detiermur'i mesur'a luminelor si cate se voru folosi;

§. 7.

Acelu membruu care in persona seu nu vre seu nu pot se vina la adunare este indreptatitu se numesca cu gura la presiedintia, celu punctieu cu 2 dile nante de siedintia, numele importertului seu; decumva nu a facutu acésta ajunge daca da imputeritului seu in scrisu o imputerire simpla care acestui'a i va serví spre legitimare la adunantia.

§. 8.

Acelu membru care nu se folosesc de cele de susu dōue moduri, ci prefera a dā adunarii in scrisu dorint'a si parerea sa despre cestiuile respective ce au se se desbatu in acea, are dreptu se cera ca acésta scrisore alui se se ceteasca in adunare si se se desbatu.

Inceata drepturilor a fi membru.

§. 9.

De regula incéta dreptulu cutarui membru:
a) prin declaratiunea membrului ca vre se ese din reuniune;

b) prin otariarea adunarii reuniunii a de-trage drepturile cutarui membru seu pentru fapte neoneste seu pentru neimplinirea detorintii ca membru;

c) prin mōrte.

Scopulu reuniunii.

§. 10.

Scopulu acestei reuniuni este: ca, in intelelsul unei otariri proiectata pe baza acestor statute si intarita in cca mai d'anta adunare ce se va tiené, cu tot'e medilōcele iertate se naintez bunastarea materiala a membrilor, si se li dee ajutoriu in casu de nenoroocire, ce ar veni asupra-le, fara vin'a loru.

Semnele esterioare ale reuniunii.

§. 11.

Reuniunea si de acum'a nainte si-pastréza flamur'a sa, pe care reuniunea este indreptatita a o portá la tot'e serbarile indatinate; reuniunea va ave sigilulu ei propriu in care voru fi tataie mai multe semne ale diferitelor ramuri de economia pe cum si inscrierea: „Pečat gospodarstvene bratovštine petrinjske“ (Sigilulu reuniunii economice din Petrinia).

Medilōcele reuniunii.

§. 12.

Medilōcele reuniunei custau:

a) din contribuirile in bani, otarite in aceste statute;

b) din contribuirile de buna voia si din donuri precum in bani asi si obiecte naturale;

c) din veniturile averii reuniunei, fie acésta realitate ori unele folosibile ori interesele capitalului;

d) din ajutoriile ce representatiunea comunala din cindu in cindu le va concede dupa potintia spre innaintarea scopului reuniunii.

Organismulu reuniunii.

§. 13.

De afacerile reuniunei se va ingrigi cindu adunarea reuniunii cindu antistea ei.

Ordinea de afaceri a adunarii si a antistei

§. 14.

Cea d'anta si mai d'aprópe adunare a reuniunii va defige o ordine de afaceri precum pentru sine ins'a-si asi si pentru antistea ce va fi se se aléga din sinulu ei.

Cerculu de activitate alu adunarii reuniunii.

§. 15.

De cerculu de activitate alu adunarii reuniunii se tiene:

a) a verificá protocoile adunarii reuniunii;

b) a defige ordinea de afaceri si a óre-carei regulative;

c) a alege presiedintele reuniunii si suplinitoriu lui si asemenea si pe antistea reuniunei ce va consta din 30 membri si 15 suplinitori; mai departe a primi membri noui; in casu inse ca acesti'a n'ar fi cetatiani austriaci are se se cera invoirea de la suprem'a autoritate a tierii;

d) a scimbá statutele reuniunii si a sterne schimbarile la diregatorile mai inalte, spre intarire;

e) a otari ratele pe unu patrariu de anu si pe unu anu, a esaminá socotelele, denuindu-se anumitu spre acésta revisori, si a impartei obsolutorie;

f) a otari sumele de bani la cari antistea va fi indreptatita a dispune;

g) a detiermur'i tacele de primire si pe cele de unu patrariu de anu;

h) a conduce supraveghierea eschisiva peste intrég'a avere a reuniunii, avendu dreptulu eschisivu de dispunere si de insarcinari, de cate ori acésta se va paré a fi neincungiurat de lipsa;

i) a deliberá in a II instantia certele ce s'a nascutu intre membri si antestea reuniunei, a otari form'a si modulu cu cari, permise fiindu de lege, membrui neasultatori se potu invitá naintea adunarii;

j) a denumi membri onorari si pe cei ce nu platescu, si a eschide din reuniune astfelui de membri cari s'a affatu nedemni se remana mai departe membri ai reuniunii;

k) a astepta antistei locale si reprezentantiuni comunale otaririle reuniunii ce au de scopu innaintarea stării bune a Petriniei intregi, si cari pretindu conlucrarea acelor'a pentru prosperarea reuniunii, asemenea se astepta si parerile ei supr'a cutare intrebari despre care un'a seu alt'a dinte ele s'ar adresá catra reuniune;

l) a sustiné comunicatiunea cu reuniunile economice din Dalmati'a, Croati'a si Slavoni'a precum si cu cele din intregulu statu austriacu, fara legatura reciprōca, prin corespondintie, sau in catu permitu statulele acelor, prin trimiteri reciprōce la adunari, nu mai putinu a procurá agenti pentru reuniune indreptatindu-i a adnotá membri noui si a aduná de la densii contribuiri.

Drepturile presiedintelui si a suplentului lui.

§. 16.

Presiedintele seu suplentulu lui conchia-ma adunarea reuniunii si convenirile antistei, in acestea conduce desbaturile si le incheie.

Presiedintele seu suplentele are se repre-sente in afara reuniunea fatia cu diregatorile seu cu a trei'a persóna.

De cumva amendoi sunt impedeccati, atunci membrii comitetului, prin majoritate abso-luta de voturi voru alege din senulu loru unu presiedinte interimalu.

Timpulu pentru tienerea adunarilor.

§. 17.

Reuniunea in fie care patrariu de anu va tiené cate un'a adunare, la care ocasiune se va referă despre contribuirea cartala pe séma reuniunii, si la finea fiecarui anu se va tiené o adunare generala, anuala in care presiedintele va areta activitatea din anulu spirat pre cum a reuniunii asi si a antistei.

Secretariulu reuniunii ia protocolul in adunarile reuniunii si lu subscrive cu presiedintele, numai unu protocolul astfelui luatu si verificatu da dovéda neresturnabila despre otaririle respetive.

Validitatea otaririlor adunarii reuniunii.

§. 18.

Pentru ca otaririle adunarii se fie valide se recere se fie de fatia la adun. celu putienu a trei'a parte a tuturor membrilor si majoritatea absoluta de voturi a tuturor celor de fatia, precum si a celor reprezentati. Nici unu imputerit n'are potere se represe mai multi de catu pe unu membru.

§. 19.

In acea adunare inse, in care se va decide despre desfintarea reuniunii, se recere se fie de fatia jumata den membri si dōue a trei'a parte de voturi.

Antistea reuniunei.

§. 20.

Antistea reuniunei ce custa din presidintulu reuniunii si din 30 alesii este totudeun'reprezentantelesi suplinitoriu legalu alu reuniunii cindu nu se tiene adunare, si ca atare ingrigesc elu sub presiedint'a presiedintelui reuniunii seu a suplinitoriu lui seu éra a presiedintelui interim. (§. 16 punctul 3) tot'e afacerile de ven-

diare, cumpărare si inschimbare a reuniunii; contrage imprimuturi pentu reuniune si incaséza bani si detorii pentu dens'a; acusa in numele ei; poté cere, primi si respinge jura-minte; incheie compromise in numele reuniunii si ingrigesc de corespondintiele cu reuniunile omogene. Antistea face cunoscute diregatorie lokale numele acelor'a, cari voru fi indreptatiti se represe reuniunea in cutari cause.

§. 21.

Antistea reuniunci se alege in adunarea generala pe tempu de 3 aui. Dupa espirarea acestui timpu are se se faca alegere noua. Daca in acestu timpu moare cutare membru alu comitetului seu dechiară că veiesce se ese din reuniune seu pentru că prin ocupatiunile sale ori prin alte impregiurari este impedeccatu a luă parte activa in comisiune, atunci lu va suplini dintre cei 15 suplinitori acel'a care la alegere proportionalmente a avut cele mai multe voturi.

Validitatea otaririlor antistei.

§. 22.

Pentru ca otaririle antistei se fie valide, se recere ca aceleia se fie facute in presintia celu putienu a dōue a trei'a parte din membruii comitetului, si cu majoritatea absoluta de voturi. Protocoulul siedinticloru antistei lu duce secretariul si lu subscrive dimpreuna cu presiedintele antistei.

§. 23.

Antistea alege din medilōculu seu unu secretariu pentru afacerile de scrisu si unu casariu pentru afacerile banale.

§. 24.

Presiedintele subscrive dimpreuna cu secretariul tot'e scrisorile reuniunei si asemenea si tot'e protocoile ce se iau precum in adunare reuniunii asi si in cele ale antistei.

§. 25.

Cassariulu pastră bani si solvesce numai contele indrumate de presiedintele spre platire, elu are spre acestu scopu langa sine unu controlorul alesii dintre membrii comitetului. Presiedintele si controlorul incuia cassa, de o data cu cassariulu.

Sectiunea comitetului.

§. 26.

Pentru ingrijirea binefacatoria despre ramirii singuratic de economia din punctu generalu alu Petriniei, comitetul se imparte in 5 sectiuni armatiorie:

1. In sectiunea pentru crescerea tinerimei in sfer'a economiei, zidirilor, a economiei de casa, a gradinariei, a pomariei a cultivarii albanelor, a fragilor (dudiloru) si a metasei;

2. in sectiunea pentru agronomia si uneltele de aratura si pentru semenatur'a canepelor;

3. in sectiunea pentru cultivarea livediloru, a vitelor si a pescaritului maiestrosu;

4. in sectiunea pentru cultur'a paduriloru, pentru a viilor si manipularea vinurilor;

